

B

Accredited By NAAC

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR.

Bachelor of Arts Part-II Political Science
Syllabus for Semester System

(i.e. from June 2011) Onwards

Semester-III (Paper III)

Government of Maharashtra

Unit 1: A) Movement for establishment of Sanyukta Maharashtra

B) Development of Politics of Maharashtra since 1960

1- Emergence of Agro Industrial Society

2- Politics of Regional Imbalance

3- Coalition Politics

Unit 2: Organization of State Government (I)

Executive: Governor, Chief Minister and Council of Ministers Powers and functions

Unit 3:- A) Organization of State Government(II)

Legislature: Legislative Assembly and Legislative Council Composition Powers and functions

B) Organization of State Government(III)

State-Judiciary: Structure and powers of High Court and District Courts.

Unit 4: Political Parties and Pressure groups:

A) Politics, Programmes of major Political Parties

B) Role of major pressure groups in Politics of Maharashtra.

महाराष्ट्राचे शासन (पेपर क्र. 3)

1. अ. संयुक्त महाराष्ट्राच्या स्थापनेची चळवळ
ब. 1960 नंतरच्या महाराष्ट्राच्या राजकारणाचा विकास
 1. कृषी – औद्योगिक समाजाची उभारणी
 2. प्रादेशिक असमतांलाचे राजकारण
 3. आघाड्यांचे राजकारण
2. राज्यशासनाचे संघटन (1)
कार्यकारीमंडळ – राज्यपाल, मुख्यमंत्री व मंत्रीपरिषद – अधिकार व कार्ये
2. अ राज्यशासनाचे संघटन
राज्यविधिमंडळ – विधानाभा, विधान परिषद – रचना अधिकार व कार्ये
- ब. राज्यशासनाचे संघटन
न्यायमंडळ – उच्च न्यायालय व जिल्हा न्यायालये – रचना अधिकार व कार्ये
3. राजकीय पक्ष व दबाव गट –
 - अ. प्रमुख राजकीय पक्षांची धोरणे व कार्यक्रम.
 - ब. महाराष्ट्राच्या राजकारणातील प्रमुख दबाव गटांची भूमिका.

Recommended Reading

A) Basic Reading:-

- 1) प्रा. अशोक जैन – महाराष्ट्राचे शासन आणि राजकारण. सेठ प्रकाशन मुंबई 1998
- 2) सुहास पळशीकर – नितीन बिरमल – महाराष्ट्राचे राजकारण प्रतिमा प्रकाशन पुणे 2005
- 3) प्रा. सुहास पळशीकर, सुहास कुलकर्णी – महाराष्ट्रातील सत्तासंघर्ष समकालीन प्रकाशन पुणे 2007

- 4) भोळे भास्कर – यशवंतराव चव्हाण विचार व राजकारण, साकेत प्रकाशन औरंगाबाद 2007
- 5) Phadke Y-D. – Politics and Language, Himalaya Publication, 1980
- 6) Inamdar N.R. – Contemporary India and Others (E.d.)
Sirsikar Felicitation volume, Continental Publication,
Pune 1987

B) Additional Reading

1. लालाजी पेंडसे .– महाराष्ट्राचे महामंथन मुंबई 1965
2. प्रा. भगवानराव काळे – संयुक्त महाराष्ट्र काल आणि आज 1998
3. प्रा.गोविंद यमलवाड– स्थानिक स्वराज्य संस्था कल्पना प्रकाशन नांदेड, 1999.
4. प्रा. डॉ. रमेश एखेळीकर – भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था, विद्या बुक्स पब्लिशर्स,औरंगाबाद,1999
5. शांताराम गरुड – कृषी औद्योगिक समाजाची 25 वर्षे समाजवादी प्रबोधिनी 1985
6. यशवंत चव्हाण – सहयाद्रीचे वारे.
7. पाटील विलास बी – महाराष्ट्राचे शासन आणि राजकारण
8. Organization of Maharashtra State] Indian
Institution of Public
Administration,Mumbai 67

C) Reference Reading :-

- 1) M.S.A. Rao/ Francis Frankel (E.d.)-
Politics in Maharashtra-Vol- 2 xford
University Press, 1990-

2) Usha Thakkar and Mangesh Kulkarni (E-
d) Politics in
Maharashtra-

D) Periodicals/Journal

- 1- लोकराज्य
- 2- योजना
- 3- Economic and Political weekly-

Semester III Paper-IV
Indian Political Thought (Part-I)

- 1. Kautilya :-**
- 1) Nature of State, Saptang Theory of State**
 - 2) King and his administration, Council of Ministers, Judiciary**
 - 3) Mandal Theory**
 - 4) Politics and Morality**

- II M-G. Ranade:-**
- 1. Ideas on Social reforms and their methods**
 - 2. Political Idea**
 - 3. Economic Idea**

- III B.G. Tilak:-**
- 1- Ideas on Social Reform**
 - 2. Fourfold Programme**
 - 3- Nationalism**

- IV M.K. Gandhi:-**
- 1- Satya, Ahimsa, Satyagraha**
 - 2. Concept of Swarajya**
 - 3. Theory of Trusteeship**

भारतीय राजकीय विचार पेपर 4

1. कौटिल्य	1. राज्याचे स्वरूप आणि राज्यविषयक सप्तांग सिध्दांत
2. राजा व त्याचे प्रशासन, मंत्रीपरिषद, न्यायव्यवस्था
3. मंडल सिध्दांत
4. राजकारण व नैतिकता
2. म.गो.रानडे	1. सामाजिक सुधारणा व समाज सुधारणेच्या पध्दती
2. राजकीय विचार
3. आर्थिक विचार
3. बा.ग.टिळक	1.सामाजिक सुधारणा विषयीचे विचार
2.चतुसुत्री कार्यक्रम
3. राष्ट्रवाद
4. मो.क. गांधी	1. सत्य अहिंसा आणि सत्याग्रह
2. स्वराज्याची संकल्पना
3. विश्वस्त सिध्दांत

Recommended Reading

A) Basic Reading:-

- 1- A.Appadurai.Indian Political Thinking Oxford Press-
2. V.P. Varma, Modern Indian Political Thought-
3. भास्कर भोळे – आधुनिक भारतातील राजकीय विचार पिंपळापुरे ॲण्ड कंपनी पब्लिशर्स नागपूर.2003
4. आचार्य जावडेकर आधुनिक भारत सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला पुणे1945
5. र.प. कंगले प्राचीन भारतीय राजनिती, पॉप्युलर मुंबई 1969
6. डॉ. अलीम वकील मौलाना आझाद धार्मिक आणि राजकीय विचार प्रकाशक अरुण पारगावकर, नवा विष्णुमंदिर चौक पुणे– 411030 15ऑगस्ट 2005

B) Additional Reading :-

- 1- Alatekar A.S. State and Government in Ancient India, Delhi, Motilal Banarasidas, 1958

2- K.P. Karunakaram, Indian Politics from Dadabhai Naoroji to Gandhi A study of Political Ideas of Modern India New Delhi Gitanjali 1975-

3. नलिनी पंडित महाराष्टातील राष्ठावादाचा विकास मॉडर्न बुक डेपो पुणे.
4. गर्दे दि.का. प्राचीन भारतीय राजकीय विचार महाराष्ट ग्रंथनिर्मिती मंडळ पुणे
5. ज.रा.शिंदे भारतीय राजकीय विचारवंत कैलाश पब्लिकेशन औरंगाबाद

C) Reference Reading:-

1. R.P. Nanda Gokhale Gandhi and Nahru studies in Indian

2. R.P. Kangle Arthashastra of Kautilya Delhi Motilal Banarasidas 1965-

3. K.K.Kavlekar & A.S. Chouslkar (Ed) Political Ideas and Leadership of Baasaheb Ambedkar

4- Bose N.K. Studies in Gandhism

5. Bhattacharya G.P. Evolution of Political Philosophy of M.N.Roy

6. Jatava D.R. The Political Philosophy of B.R.Ambedkar Phoernix Publishing Agency Agra 1968

7. Das N.N. The Political Philosophy of Jawarhalal Nehru 1961-

8- D.R. Bhandakar some Aspects of Ancient Hindu Polity

9. महात्मा गांधी हिंदू ज्ञवराय

10. भा.र. सुखटनकर, नवमानवतावादए तारकुंडे प्रकाशन, मुंबई 1947.

Semester IV (PaperV)

Local Self Government In Maharashtra

Unit 1- District Administration- Organization of District Administration Role of Collector.

Unit 2 Local Self- Government(Rural)

A)73rd Constitutional Amendment Importance and Implementation.

B) Zila Parishad, Panchayat Samiti and Gram Panchayat Composition Powers and Functions

Unit 3 Local Self – Government (Urban)

**A) 74th Constitutional Amendment:-
Importance and Implementation**

**B) Municipal Corporation and Municipality:
Composition, Powers and Functions**

Unit 4 Social movements and Politics of Maharashtra.

A) Co-operative movement

B) Dalit movement since 1960

C) Peasant movement in Maharashtra since 1980.

स्थानिक स्वराज्य संस्था पेपर क.5

1. जिल्हा प्रशासन थजल्हा प्रशासनाचे संघटन, जिल्हाधिका-यांची भूमिका
2. स्थानिक स्वराज्य संस्था – ग्रामीण
 - अ. 73 वी घटना दुरुती – महत्व आणि अंमलबजाणी
 - ब. जिल्हा परिषद, पंचायत मिति आणि ग्रामपंचायत रचना, अधिकार आणि कार्ये
3. स्थानिक स्वराज्य संस्था नागरी
 - अ. 74 वी घटना दुरुती – महत्व आणि अंमलबजावणी
 - ब. महानगरपालिका आणि नगरपालिका – रचना अधिकार व कार्ये
4. महाराष्ट्राचे राजकारण आणि सामाजिक चळवळी –
 - अ. सहकार चळवळ
 - ब. 1960 नंतरची दलित चळवळ
 - क. 1980 नंतरची शेतकरी चळवळ

Recommended Reading:

A) Basic Reading:-

- 1- अशोक जैन – महाराष्ट्राचे शासन आणि राजकारण सेठ प्रकाशन मुंबई 1998.
2. सुहास पळशीकर – नितीन बिरमल – महाराष्ट्राचे राजकारण, प्रतिमा प्रकाशन पुणे 2005
3. सुहास पळशीकर– सुहास कुलकर्णी महाराष्ट्रातील सत्तासंघर्ष – समकालीन प्रकाशन पुणे 2005
4. भोळे भास्कर – यशवंतराव चव्हाण विचार व राजकारण साकेत प्रशिन औरंगाबाद 2007

5. Phadake Y.D. Politics and Language Himalaya Publication 1980-

6. Inamdar N,R. Contemporary India and Others (E.D)

Sirsikar Felicitation volume Continental Publication Pune (1987)

B) Additional Reading:-

1. लालाजी पेंडसे – महाराष्ट्राचे महामंथन मुंबई 1965
2. प्रा. भगवानराव काळे संयुक्त महाराष्ट्र काल आणि आज 1998
3. प्रा. गोविंद यमजवाड – स्थानिक स्वराज्य संस्था, कल्पनस प्रकाशन नांदेड 1999.
4. प्रा. डॉ. रमेश एखेळीकर – भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था विद्या बुक्स पब्लिशर्स औरंगाबाद 1999.
5. शांताराम गरुड – कृषी औद्योगिक समाजाची 25 वर्षे समाजवादी प्रबोधिनी 1985.
6. यशवंतराव चव्हाण सहयाद्रीचे वारे
7. पाटील विलास बी. महाराष्ट्राचे शासन आणि राजकारण
8. **Organization of Maharashtra state Indian Institution of Public Ad- Mumbaai 67**

C) Refernce Reading:-

- 1- **M.S.A. Rao /Francis Frankel,(E-d) Politics in Maharashtra Vol- 2 Oxford Uty- Press 1990-**
2. **Usha Thakkar and Mengesh Kulkarni (E.d) Politics in Maharashtra.**

E) Peridicals/Journal

- 1- लोकराज्य
- 2- योजना
- 3- Economic and Political weekly-

Semester IV (Paper VI)

Indian Political Thought(Part-II)

Unit 1- Jawaharlal Nehru	1- Secular Nationlism
2- Democratic Socialism
3- Non Alignment and Panchsheela
Unit 2 M.N. Roy	1. Criticisim of Marxism
2. Radical Democracy
3. New Humanism
Unit 3 Dr. B.R.Ambedkar	1. Critique of caste systeam
2. Social Democracy
3. Socialism
Unit 4 Maulana Azad	1. Religion and Politics
2. Nationalism
3- Democracy and Socialism.

भारतीय राजकीय विचार पेपर 6

1. जवहारलाल नेहरू	1. धर्मनिरपेक्ष राष्ट्रवाद
2. लोकशाही समाजवाद
3. अलिप्तवाद व पंचशील तत्वे
2. एम. एन. रॉय	1. मार्क्सवादावरील टीका
2. मुलगामी लोकशाही
3. नव मानवतावाद
3. डॉ. बी.आर. आंबेडकर	1. जातीयव्यवस्थेवरील टीका
2. सामाजिक लोकशाही
3. समाजवाद
4. मौलाना आझाद	1. धर्म आणि राजकारण
2. राष्ट्रवाद
3. लोकशाही आणि समाजवाद

Recommended Reading:

A) Basic Reading :-

1. A.Appadural Indian Political Thinking Oxford Press
2. V.P. Varma, Modern Indian Political Thought-
3. भास्कर भोळे – आधुनिक भारतातील राजकीय विचार पिंपळापुरे ॲण्ड कंपनी पब्लिशर्स नागपूर.2003
4. आचार्य जावडेकर आधुनिक भारत सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला पुणे1945
5. र.प. कंगले प्राचीन भारतीय राजनिती, पॉप्युलर मुंबई 1969
6. डॉ. अलीम वकील मौलाना आझाद धार्मिक आणि राजकीय विचार प्रकाशक अरूण पारगावकर, नवा विष्णुमंदिर चौक पुणे– 411030 15ऑगस्ट 2005

B) Additional Reading :-

- 1- Alatekar A.S. State and Government in Ancient India, Delhi, Motilal Banarasidas, 1958

2- K.P. Karunakaram, Indian Politics from Dadabhai Naoroji to Gandhi A study of Political Ideas of Modern India New Delhi Gitanjali 1975-

3. नलिनी पंडित महाराष्टातील राष्ठावादाचा विकास मॉडर्न बुक डेपो पुणे.
4. गर्दे दि.का. प्राचीन भारतीय राजकीय विचार महाराष्ट्र ग्रंथनिर्मिती मंडळ पुणे
5. ज.रा.शिंदे भारतीय राजकीय विचारवंत कैलाश पब्लिकेशन औरंगाबाद

C) Reference Reading:-

1. R.P. Nanda Gokhale Gandhi and Nahru studies in Indian

2. R.P. Kangle Arthashastra of Kautilya Delhi Motilal Banarasidas 1965-

3. K.K.Kavlekar & A.S. Chouslkar (Ed) Political Ideas and Leadership of Baasaheb Ambedkar

4- Bose N.K. Studies in Gandhism

5. Bhattacharya G.P. Evolution of Political Philosophy of M.N.Roy

6. Jatava D.R. The Political Philosophy of B.R.Ambedkar Phoenix Publishing Agency Agra 1968

7. Das N.N. The Political Philosophy of Jawarhalal Nehru 1961-

8- D.R. Bhandakar some Aspects of Ancient Hindu Polity

9. महात्मा गांधी हिंदू ज्ञवराय

10. भा.र. सुखटनकर, नवमानवतावादए तारकुंडे प्रकाशन, मुंबई 1947.

Public Administration(IDS)

Semester III (Paper I)

**Unit -1 Nature Scope and Importance of Public
Adminstration,Public and Private Administration**

Unit-2 Principles of Organization- 1

1- Hierarchy

2- Span of Control

3- Unity f Command

4- Co-ordination

Unit -3 Units of Organization :-

A) Staff and Line Agencies

**B) Department- Bases of departmental
organization**

Unit -4 Public Corporation :-

A) Charaterstics

**B) Ministerial and parliamentary
control over public corporations**

C) Challenges of privatization

लोकप्रशासन पेपर 1

घटक 1 लोकप्रशासन – स्वरूप व्याप्ती आणि महत्व. लोकप्रशासन व खाजगी प्रशासन

घटक 2 यंघटनेची तत्वे – अ. पदसोपान ब. नियंत्रण कक्षा. क. आज्ञेक्य ड. समन्वय

घटक 3 संघटनेचे घटक – अ. सल्लागार घटक व रेषा घटक

ब. खाते संघटनेचे आधार

घटक 4. लोकनिगम

अ. वैशिष्ट्ये

ब. लोकनिगमावरील मंत्रीमंडळीय व संसदीय नियंत्रण

क. खाजगीकरणाची आव्हाने.

Recommended Reading :

- 1. L.D. White – Introduction to the study of Public Administration**
- 2. Nigro F.A. & Nigro L.G. Modern Public Administration**
- 3- Avasti and Maheshwari – Public Administration**
- 4. Barbar Michael P- Handbook of Public Administration**
- 5. Bhambari C.P. – Public Administration**
- 6. Sharma M.P. – Public Administration in Theory and Practices.**
- 7-इनामदार ना.र. लोकप्रशासन**
- 8. गर्दे दि. का.– लोकप्रशासन तत्व व तंत्र**
- 9. प्रा. बी.बी.पाटील –लोकप्रशासन, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर**

Part-II Public Administration (IDS)

Semester IV (Paper-II)

Unit 1 Personal Administration :- A 1- Recruitment

2- Training

3. Promotion

**B Political Neutrality of
civil servants**

Unit-2 Financial Administration – A- Budgetary Process

(with Reference to India) Preparation enactment

B. Financial Committee

1-Estimate Committee

2. Public Account

Committee

3-Committee of Public

Undertaking

Unit 3 Delegated Legislation- Meaning causes of growth

Merits and Demerits

Administrative adjudication

Unit-4 Office of Lokpal and Lokayukta- Need and Importance

लोकप्रशासन पेपर 2

घटक 1. सेवक प्रशासन अ. भरती, प्रशिक्षण, बढती ब. सनदी नोकरांची राजकीय तटस्थता

घटक 2. वित्तीय प्रशासन अ. अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया— निर्मिती संसदीय मंजूरी (भारतीय संदर्भात) कार्यवाही व नियंत्रण

ब. वित्त समित्या — रचना व कार्ये

1. अंदाजसमिती

2. लोकलेखा समिती

3. सार्वजनिक उद्योग समिती

घटक 3 प्रदत्त विधीनियम — अर्थवाढीची कारणे आणि गुणदोष प्रशासकीय न्यायनिवाडा

घटक 4 लोकपाल व लोकायुक्त — गरज व महत्त्व

Recommended Reading :

1. L.D. White – Introduction to the study of Public Administration

2. Nigro F.A. & Nigro L.G. Modern Public Administration

3- Avasti and Maheshwari – Public Administration

4. Barbar Michael P- Handbook of Public Administration

5. Bhambari C.P. – Public Administration

6. Sharma M.P. – Public Administration in Theory and Practices.

7-इनामदार ना.र. लोकप्रशासन

8. गर्दे दि. का.— लोकप्रशासन तत्व व तंत्र

9. प्रा. बी.बी.पाटील —लोकप्रशासन, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

बी.ए. भाग- 2 (राज्यशास्त्र)

सत्र परीक्षा 3,4

प्रश्नपत्रिका स्वरूप

Sem.- III & IV (Total- 40 Marks)

Question -1	Objective (Multiple Choice)	05 Mark
Question -2	Short Note (3 Out of 5)	15 Mark
Question -3	Broad question (2 Out of 3)	20 Mark

टीप : सदर प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप बी.ए.भाग-2 भूगोल व बी.ए.भाग-2 गृहशास्त्र या विषयांनाही लागू राहील.

Equivalence in Accordance with Titles and Contents of Papers

Sr.	Title of Old Paper	Title of New Paper
1.	Paper-II: Government and Politics of Maharashtra	Sem-III : PaperIII : Government of Maharashtra Sem-IV :Paper-V Local Self Government in Maharashtra
2.	Paper-III Indian Political Thought	Sem-III ;Paper-IV Indian Political Thought Paper-I Sem-IV : Paper-VI Indian Political Thought PaperII
3.	Public Adminstration (IDS)	Sem-III : Public Administration IDS Paper-I Sem-IV : Public Administration IDS Paper-II